

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9261,Promocja-II-tomu-wydawnictwa-Aparat-represji-wobec-ksiedza-Jerzego-Popieluszki-i.html>
04.04.2026, 03:28

Promocja II tomu wydawnictwa „Aparat represji wobec księdza Jerzego Popiełuszki” i uroczystość wręczenia przez Prezesa IPN Krzyży Wolności i Solidarności pięciu kapłanom - Warszawa, 3 listopada 2014

Instytut Pamięci Narodowej zaprasza na promocję drugiego tomu wydawnictwa **Aparat represji wobec księdza Jerzego Popiełuszki**, zatytułowanego [Śledztwo w sprawie uprowadzenia i zabójstwa ks. Jerzego Popiełuszki](#), która odbędzie 3 listopada 2014 r., o godz. 14.00, w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 21/25.

Wydawnictwo zawiera głównie protokoły przesłuchań oskarżonych w procesie toruńskim: Grzegorza Piotrowskiego, Waldemara Chmielewskiego, Leszka Pękali oraz Adama Pietruszki. Uzupełniają je protokoły przesłuchań świadków oraz inne materiały zebrane i wytworzone w trakcie postępowania procesowego (notatki służbowe, pisma procesowe, itp.). Wszystkie dokumenty powstały w 1984 r. Obecna edycja stanowi kontynuację [tomu pierwszego publikacji](#), zawierającego dokumenty z lat 1982–1984, wydane przez IPN w 2009 r.

Promocja publikacji będzie połączona z uroczystością wręczenia przez Prezesa IPN Krzyży Wolności i Solidarności księżom zaangażowanym w działalność opozycyjną.

Lista odznaczonych:

Ks. Kanonik Stanisław Draguła

Od lat 60. mocno zaangażowany społecznie (organizacja pielgrzymek, nauczanie religii podczas pozaszkolnych spotkań dla młodzieży, duchowne i materialne wspieranie Polaków mieszkających na Wschodzie). Występował aktywnie przeciwko panującemu systemowi, organizując procesje bez zezwolenia władz oraz apelując do wiernych o czynne uczestnictwo w życiu społeczno-politycznym kraju. W związku z prezentowaną postawą Służba Bezpieczeństwa notorycznie przeprowadzała z nim rozmowy ostrzegawcze. Był przesłuchiwany przez SB w Nowej Rudzie i Wałbrzychu. W l. 1978–1980 zastrzeżono mu wyjazdy zagraniczne. Latem 1980 r. wspierał robotników w Oławie. Od jesieni 1980 r. odprawiał msze św. na terenie zakładów pracy, święcił krzyże zawieszane przez robotników w miejscach pracy, organizował uroczystości patriotyczno-religijne (m.in. w Jelczańskich Zakładach Samochodowych, Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Oleśnicy czy Hucie Siechnice). Po ogłoszeniu stanu wojennego organizował pomoc dla internowanych, celebrował Msze za Ojczyznę i głosił kazania o wydzwieńku patriotycznym.

Ks. Prałat Eugeniusz Florian Jankiewicz

W latach 1966–1968 odbył służbę wojskową w jednostce dla kleryków w Bartoszycach (1967 uczestnik głódówki). W latach 1979–82 jako wikariusz parafii św. Mikołaja w Głogowie współorganizował obchody święta odzyskania niepodległości w 1918 r. W dniu 24 sierpnia 1980 r. podczas strajku górników Kopalni Miedzi Sieroszowice-Polkowice przebywał na terenie kopalni, gdzie odprawił mszę. Od września 1980 r. był kapelanem „Solidarności” w Głogowie. W dniach 16–17 grudnia 1981 r., podczas kolejnego strajku górników Kopalni Miedzi Sieroszowice-Polkowice, odprawił mszę na terenie kopalni i pozostał tam aż do momentu pacyfikacji przez oddziały ZOMO. Po wprowadzeniu stanu wojennego organizował pomoc dla osób represjonowanych. Latem 1982 r. został proboszczem parafii Nawiedzenia NMP w Klenicy. W latach 1982–87 współpracował z działaczami podziemnych struktur „Solidarności” Rolników Indywidualnych. Udostępniał plebanię na druk i punkt kolportażu zakazanych wydawnictw. Był duszpasterzem Diecezjalnego Duszpasterstwa Rolników. W 1987 r. został przeniesiony do parafii MB Królowej Polski w Gorzowie Wielkopolskim, gdzie kontynuował współpracę z konspiracyjnymi strukturami NSZZ „Solidarność”. W 1989 r. organizował spotkania dyskusyjne z uczestnikami obrad Okrągłego Stołu.

Ksiądz Leszek Jan Woźnica, zakonnik oratorianin (filipin)

W latach 80. był jednym z twórców Duszpasterstwa Ludzi Pracy Regionu Leszczyńskiego, aktywnie współpracującym z działaczami „Solidarności” z Gostynia i Leszna. W swoich homiliach i kazaniach rekolekcyjnych wyrażał poparcie dla idei ruchu „Solidarności” oraz otwarcie krytykował ówczesną sytuację polityczną w kraju. Uczestniczył w spotkaniach członków „Solidarności” z Leszna i Gostynia. Z uwagi na prezentowaną wówczas postawę pozostawał pod obserwacją Służby Bezpieczeństwa, która rejestrowała jego kazania i szukała możliwości ukarania go na drodze postępowania karno-administracyjnego.

Ksiądz Kanonik Romuald Franciszek Zapadka

W sierpniu 1980 r. był duszpasterzem pracowników strajkujących w Elblągu. Organizował uroczystości poświęcenia sztandarów elbląskich zakładów pracy. W dniu 15.08.1981 r. w Elblągu dokonał poświęcenia pomnika Ofiar Grudnia 1970 r. W trakcie strajku w Zakładach Mechanicznych „Zamech” w Elblągu, następnego dnia po wprowadzeniu stanu wojennego, negocjował zawarcie porozumienia pomiędzy strajkującymi a zarządem zakładu o zakończeniu strajku bez interwencji zbrojnej oraz bez wyciągania konsekwencji prawnych wobec pracowników. Zastrzeżono mu możliwość wyjazdów za granicę w odwecie za wygłoszenie kazania, w którym potępił stan wojenny. W latach 1982–1983 kolportował podziemne wydawnictwa, m.in. „Zwycięzimy”, „Opornik Elbląski”, „Goniec Wojenny”. Był inwigilowany przez SB w Elblągu i Lidzbarku Warmińskim w latach 1982–1989. Z uwagi na działalność opozycyjną był wielokrotnie zatrzymywany i przesłuchiwany.

Ksiądz Infułat Julian Jan Żrałko

Ksiądz Julian Jan Żrałko, będąc proboszczem parafii pw. św. Jerzego w Wałbrzychu, był kapelanem „Solidarności”. Zarówno w swoim kościele parafialnym, jak i w zakładach pracy organizował msze św. i uroczystości patriotyczne dla ludzi pracy. Przyczynił się do utworzenia w Wałbrzychu Klubu Inteligencji Katolickiej i Duszpasterstwa Ludzi Pracy. Od

października 1981 r. brał udział w organizowaniu Tygodni Kultury Chrześcijańskiej. W dniu wprowadzenia stanu wojennego w kościele parafialnym odprawił mszę św. za Ojczyznę i usiłował dotrzeć z posługą duszpasterską do górników strajkujących w wałbrzyskiej kopalni „Thorez”. Nie został jednak do nich dopuszczony. Uczestniczył w politycznych procesach wytaczanych przeciwko działaczom „Solidarności”. Zajmował się niesieniem pomocy duchowej i materialnej internowanym i ich rodzinom. Na terenie swojej parafii zorganizował Poradnię Rodzinną, w ramach której była udzielana bezpłatna pomoc prawna, lekarska i psychologiczna, a także Parafialny Komitet Pomocy Społecznej, za pośrednictwem którego rozdzielano dary dla potrzebujących. Udostępniał pomieszczenia parafialne na spotkania środowisk niezależnych, pomagał w ukrywaniu ulotek i pism drugiego obiegu oraz sztandarów „Solidarności”. Z uwagi na znaczną aktywność ks. Żrałki był on inwigilowany przez SB i wielokrotnie przesłuchiwany.